

Redengevende omschrijving gemeentelijke monumentenlijst

Veerpoortstraat 28

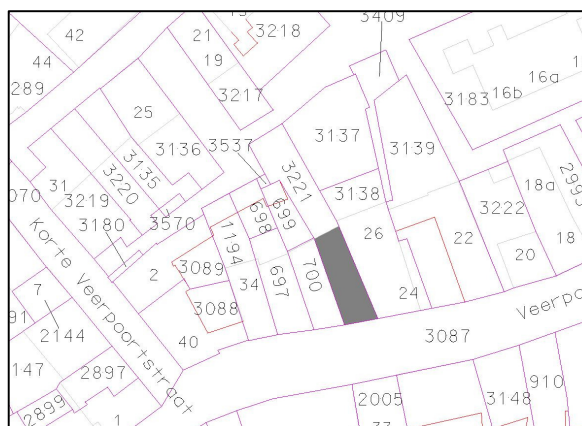
Monumentnummer : GM099

Straat : Veerpoortstraat
Huisnummer : 28
Toevoeging : ---
Postcode : 6981 BN

Kadastrale aanduiding : Doesburg
Sectie : C
Nummer : 3221

Naam object : ---
Bouwjaar : 1873
Bouwstijl : baksteenklassicisme
Architect : nb
Oorspronkelijke functie : woonhuis
Huidige functie : woonhuis

Inventarisatie/beschrijving : dhr. J. Krijnen
Datum beschrijving : 27-04-2014
Datum aanwijzing : 16-09-2014

Situering

Huis gelegen in de noordelijke straatwand van de Veerpoortstraat in het noordelijk deel van de historische binnenstad van Doesburg. Het pand staat met een smalle stoep voor de voorgevel aan de straat.

Opbouw

Tweelaags pand op een rechthoekige plattegrond onder een zadeldak met dakschilden. Het pand is deels onderkelderd, heeft een begane grond, een eerste verdieping en een zolder.

Historie

De Veerpoortstraat maakt deel uit van de vroegste stadsuitleg uit de eerste helft van de dertiende eeuw. De straat vindt haar oorsprong als toegangsweg van en naar de Veerpoortwal en loopt wijdt uit tot een V-vormig plein bij de aansluiting op de Roggestraat en de Bresstraat. De straat functioneerde als toegangsweg van en naar de Veerpoort, die in 1673 in opdracht van de Franse koning Lodewijk XIV werd opgeblazen en niet werd herbouwd.

Beknorte bouwgeschiedenis

Pand met een oude, mogelijk laat-middeleeuwse kelder, dat na een brand in 1873 op de kelder en achtergevel na, door de diaconie is herbouwd¹. Na een tweede brand in 1978 is de keuken op de begane grond volledig vernieuwd. In dat jaar is in de tuin aan de achterzijde een nieuwe schuur gebouwd. Rond 1985 is het pand opgeknapt waarbij de gevel opnieuw is gevoegd. Na een aanpassing in de keuken ten behoeve van het plaatsen van inbouw apparatuur rond 1995 werd in 2004 bij de achtergevel een toilet geplaatst.

Exterieur

Het pand heeft een drie vensterassen brede, gemetselde voorgevel van twee bouwlagen hoog, gemetseld in kruisverband en voorzien van knipvoegen. Deze zijn ca. dertig jaar geleden vervangen. Links op de begane grond is de entree gesitueerd met rechts twee schuifvensters en op de verdieping drie schuifvensters. De gevel wordt aan de bovenzijde afgesloten met een hoofdgestel. Voor het pand ligt een ondiepe stoep met stoeppalen van basalt.

De voordeur bevindt zich in de linker vensteras en heeft een geprofileerd kalf met een enkelruits bovenlicht. De deur is uitgevoerd als meervaks paneeldeur met zware bossingpanelen en in de middelste twee vakken gietijzeren roosters. De vensters zijn uitgevoerd als schuifvenster met wisseldorpel en met een verticale middenroede en een geprofileerde weldorpel in het onderraam. Dit levert het beeld op van zogenaamde T-vensters. De kozijnen hebben onderdorpels van Naamse hardsteen en worden aan de bovenzijde ontlast met een strekse boog.

De gevel wordt afgesloten met een hoofdgestel dat bestaat uit een architraaf, een vlak gestuct fries en een kroonlijst waarin de goot van het voorste dakschild is opgenomen. Boven de goot is een modern dakraam aanwezig. De dakvlakken van het zadeldak zijn belegd met rood gebakken, oude Hollandse pannen met bolle keperpannen.

De gepleisterde achtergevel heeft een asymmetrische indeling op de begane grond met links dubbele deuren met bovenlicht en een enkele deur met bovenlicht vanuit de keuken rechts in de gevel (vanuit de tuin gezien). Tussen deze deuropeningen is een klein enkelruits klepraam opgenomen. Kozijnen, ramen en deuren zijn in het verleden vernieuwd. Op de eerste verdieping zijn symmetrisch in de gevel twee vensters met houten onderdorpels geplaatst. Deze hebben vierruits onderramen en tweerruits klepramen. De ramen zijn in het verleden vervangen.

De gevel wordt afgesloten met een zinken bakgoot op beugels. In het achterste dakvlak is een modern dakraam opgenomen.

¹ Vriendelijke mededeling eigenaar

Interieur

Kelder: de kelder bevindt onder het achterste deel van het huis en is toegankelijk vanuit de keuken. De trap geeft toegang tot een korte overwelfde gang, alvorens de feitelijke kelder te betreden. Het is een tongewelfde ruimte die geheel is gepleisterd. Aan de achterzijde is rechts een kelderlicht opgenomen. De kelder heeft een betonnen vloer.

Begane grond: deze heeft een indeling met een gang links tussen voor- en achtergevel met rechts de woonkamer aan de straat en de keuken aan de achterzijde. Halverwege de gang geeft een getoogde doorgang toegang tot de trap naar de eerste verdieping. Aan het eind van de gang is rechts tegen de achtergevel een toilet gesitueerd. Paneeldeuren met architraaflijsten, deels van elders afkomstig, geven toegang tot de verschillende vertrekken. De woonkamer wordt van daglicht voorzien door twee schuifvenster met binnenluiken. De keuken aan de achterzijde geeft middels twee openslaande deuren met glas toegang tot de tuin. De afwerking in beide vertrekken is in het verleden vernieuwd met moderne gipskartonplaten, oudere afwerkingen of de constructie zijn nergens in het zicht.

Eerste verdieping: een steektrap met gedraaide houten balusters en gedraaide trappaal met blokvormige bekroning geeft toegang tot de eerste verdieping. De trap is uitgevoerd met schalmgat en wrongstukken. De balustrade gaat door in de balustrade van de eerste verdieping en de trap naar de zolder. De verdieping heeft een L-vomige overloop met aan de achterzijde twee slaapkamers, centraal een badkamer en aan de voorzijde een grote kamer. Alle kamers zijn toegankelijk middels paneeldeuren met architraaflijsten. De gang en de badkamer zijn gedekt door een plafond van gipskartonplaten, de kamers hebben de zolderbalklaag vrij in het zicht. Dit is een enkelvoudige balklaag van ongeschaafde vuren balken die in eerste instantie aan het zicht zal zijn onttrokken door stucplafonds. De balken zijn op een aantal plaatsen voorzien van uitgesmede veren van muurankers die met gesmede spijkers tegen de zijkant van de balken zijn bevestigd. De kamer aan de straat wordt door drie schuifvensters van daglicht voorzien, uitgevoerd met houten vensterbanken. Kozijnen, raamhout en betimmeringen dateren uit de bouwtijd (ca. 1873). In de rechter bouwmuur is een staafanker zichtbaar van Veerpoortstraat 26.

Zolder: de trap voert middels een houten luik uit de bouwtijd naar de zolder. Het luik wordt op hoogte gehouden door een gewicht dat met een touw over een katrol uit de bouwtijd loopt. De zolderindeling bestaat uit een centrale overloop en kamers aan de voor- en achterzijde. De kamers zijn met houten tussenwanden getimmerd, die aan de binnenzijde volledig zijn afgewerkt met modern plaatmateriaal, de constructie is op de kamers behalve secundair aangebrachte haanhouten nergens in het zicht. Op de overloop is de kapconstructie wel vrijwel geheel in het zicht en bestaat uit geschilde, rondhouten daksporen met nokgording, halverwege elk dakvlak ondersteund door een enkele rondhouten gording. Deze werden aanvankelijk door een drietal tussenbalken tegen doorbuiging opgevangen, maar zijn in het verleden om hoofdruimte te winnen, vervangen door (hoger geplaatste) moderne haanhouten op elk sporenpaar. Alle historische houtverbindingen zijn met machinale draadnagels gespijkerd.

Bouwdossiers

- 12-12-1977 het bouwen van een berging
25-06-2004 het gedeeltelijk vervangen van een binnenmuur

Literatuur

- Haans, F.A.C., H.J. van Capelleveen, *Beschrijving woonhuis Veerpoortstraat 28 Doesburg*, 18-5-1990 (adviesnr. 145)

Waardering

Het pand dateert in zijn huidige vorm uit de tweede helft van de negentiende eeuw. Van een oudere kern zijn de kelder, zijmuren en mogelijk de achtergevel bewaard gebleven. Leidend voor de waardebeoordeling zijn de gaaf behouden gebleven voorgevel die bovendien wordt gekenmerkt door bijzonder gave verhoudingen. Daarnaast zijn van belang de bewaard gebleven hoofdvorm in combinatie met de ligging in de straatwand en de bewaard gebleven kelder.

Het pand Veerpoortstraat 28 is van belang voor de gemeente Doesburg vanwege de architectuurhistorische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde. Het huis is architectuurhistorisch van belang als gaaf bewaard gebleven voorbeeld van sober baksteenclassicisme, daterend uit de tweede helft van de negentiende eeuw. Het huis is stedenbouwkundig van belang vanwege de ligging in de straatwand en de bijdrage aan het straatbeeld. Het huis is cultuurhistorisch van belang vanwege het deels behouden gebleven casco van de voorganger.